

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Brigity Chrástilové a doc. JUDr. Petra Průchy, CSc., v právní věci **žalobce: L. T. S.**, zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 9. 2004, č. j. 60 Az 98/2004 - 23,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 341/LE - B01 - B02 - 2004 ze dne 1. 6. 2004, kterým byla stěžovatelova žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu, která má spočívat v tom, že se krajský soud při svém rozhodování dopustil nesprávného právního posouzení otázky, zda je možno na stěžovatele vztáhnout ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy že stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně. Stěžovatel se ve své vlasti dostal do finančních potíží, nebyl schopen zajistit legálním způsobem prostředky pro svou obživu. Protože sociální situace ve Vietnamu

je velmi tíživá, jsou u něho splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. V jeho případě proto byly naplněny podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť patří do sociální skupiny nezaměstnaných, kteří nemají žádné hmotné zabezpečení. Na základě právě uvedeného stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti odkázal i na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka, z něhož podle něho vyplývá, že pronásledování může vycházet i od některých složek obyvatelstva, pokud je státní orgány vědomě tolerují nebo odmítají či nejsou schopny zajistit účinnou ochranu.

Kromě toho stěžovatel namítá i vady řízení před žalovaným podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť žalovaný neprovedl dostatečné dokazování, přitom na základě zjištěného stavu nebylo možno spravedlivě rozhodnout. Žalovaný nerespektoval skutečnost, že stěžovatel má velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v zemi svého původu.

Dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Stěžovatel dovozuje, že krajský soud měl povinnost přezkoumat rozhodnutí žalovaného a proces, jenž jeho vydání předcházel, z toho pohledu, zda není stížen procesní vadou. Rozhodnutí žalovaného dle stěžovatele neodpovídá § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správního řádu“).

Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhuje přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá důvodnost kasační stížnosti a navrhuje její zamítnutí. Rovněž neshledává důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: stěžovatel podal žádost o udělení azylu dne 31. 5. 2004, přičemž zemi původu opustil v říjnu 2002 z ekonomických důvodů. Pracoval tam jako zemědělec a měl nízký příjem, protože zaměstnán byl pouze příležitostně. Přátelé mu poradili, aby odcestoval do České republiky, kde bude jeho život lepší. Na území České republiky vstoupil na začátku roku 2003, od té doby zde pracoval a mohl se svobodně pohybovat. O azyl chtěl požádat, až vydělá nějaké peníze, učinil tak ovšem až po svém zadržení orgány cizinecké policie a umístění v zařízení pro zajištění cizinců v B. Žalovaný po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu v platném znění. Tím byly naplněny podmínky § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, a jeho žádost proto byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí stěžovatel napadl žalobou, v níž uvedl, že žalovaný na základě shromážděných důkazů nesprávně posoudil skutkový stav věci a na základě toho vydal rozhodnutí, které stěžovatel považuje za nesprávné. Dále uvedl, že Českou republiku byl nucen požádat o ochranu v tíživé životní situaci a žádá o přezkoumání důvodů pro udělení azylu zejména s ohledem na § 14 zákona o azylu. Krajský soud žalobu zamítl, přičemž se zcela ztotožnil s právním názorem i postupem žalovaného ve věci. Dále konstatoval, že není povinností žalovaného vyjadřovat se ve výroku o splnění podmínek § 14 či § 91 zákona o

azylu pokud žádost o azyl zamítá jako zjevně nedůvodnou. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 16. 9. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 30. 9. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel kasační stížností míří na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost obecně přípustnou, s výjimkou dále uvedenou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve Nejvyšší správní soud posuzoval důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) bude žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná, pokud žadatel neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (tj. z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů). Pronásledováním je přitom ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že tento aplikoval správnou právní normu, kterou správně interpretoval. Ve stěžovatelově případě byly naplněny všechny zákonem předpokládané podmínky pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle výše citovaného ustanovení, jelikož z jeho výpovědi učiněných v řízení před žalovaným žádné skutečnosti svědčící o možném pronásledování z uvedených důvodů nevyplynou. Stěžovatelem v kasační stížnosti uváděná skutečnost, že se mu v tíživé sociální situaci nedostalo pomoci státu, nemá oporu v jeho výpovědích před žalovaným, kde pouze uvedl, že do České republiky odcestoval, jelikož jej k tomu přemluvili kamarádi. Je přitom zcela zřejmé, že stěžovatel zde pobýval více než jeden rok nelegálně, aniž by cítil potřebu žádat Českou republiku o ochranu formou azylu. Pokud tak učinil až po svém zadržení orgány cizinecké policie, věrohodnost jeho obav z pronásledování to významně snižuje. O azyl je totiž nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. K dalším námitkám pak Nejvyšší správní soud uvádí, že pokud v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona, pak správní orgán bez dalšího - ale jen ve lhůtě podle odst. 2 téhož ustanovení - zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Správní orgán rovněž není povinen rozhodnout o překážce

vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona o azylu. Pouze v případě udělení či neudělení azylu v režimu § 12, § 13 a § 14 téhož zákona je ve smyslu § 28 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování. Nejvyšší správní soud proto pochybení krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) neshledal.

Námítky stěžovatele ohledně nedostatečně provedeného dokazování a nedostatečně zjištěného skutečného stavu věci žalovaným v řízení o udělení azylu lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K tomuto stížnímu bodu však zdejší soud konstatuje, že aby mohla být tato námitka přípustně namítána a aby tak Nejvyšší správní soud mohl přistoupit k posouzení její důvodnosti, musel by stěžovatel namítat nyní tutéž vadu řízení před žalovaným, jakou již namítal v řízení před Krajským soudem v Plzni. Pokud by ji namítal nově až nyní v řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud by se jí podle § 103 odst. 1 písm. b) a § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat. Předpokladem přípustnosti námítky vůči postupu žalovaného ve správním řízení nyní v řízení o kasační stížnosti je tedy uplatnění takové vady správního řízení již v řízení před krajským soudem ve formě žalobního bodu. Žalobní body musí podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které žalobce považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Námítky, o které nyní stěžovatel opírá kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nebyly ani v náznaku uvedeny v žalobě ke Krajskému soudu v Plzni. Proto ohledně této námítky Nejvyšší správní soud uzavírá, že se opírá o jiné důvody, než které byly uplatněny v řízení před Krajským soudem v Plzni, ač v předcházejícím soudním řízení uplatněny být mohly, a Nejvyšší správní soud se jí tak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže zabývat. V této části tedy Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost nepřipustnou.

Pokud dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou, pak tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti rozsahu přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Jestliže krajský soud došel k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, podrobně odůvodněno a žalovaný vzal v úvahu veškeré skutečnosti, vztahující se k danému případu, Nejvyšší správní soud nemá, čeho by mu vytknul. Tato námitka stěžovatele tedy rovněž není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému náklady řízení, které by přesáhly běžné náklady jeho administrativní činnosti, nevznikly, a proto mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nebyla přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu